

S T A T U T
CENTRUM FORMACJI LITURGICZNEJ
DIECEZJI BYDGOSKIEJ
IM. BŁ. CARLO ACUTIS

BYDGOSZCZ 2024

I. Założenia ogólne

1. Centrum Formacji Liturgicznej (dalej: CFL) powstało w myśl założeń *Dyrektorium Duszpasterstwa Służby Liturgicznej*. Dokument ten, wydany przez Konferencję Episkopatu Polski, stanowi jedno z najważniejszych opracowań dotyczących formacji liturgicznej. Wskazuje on, że *formacją na szczeblu diecezjalnym zajmuje się diecezjalne duszpasterstwo służby liturgicznej. Prowadzi ono diecezjalne Centrum Formacji Liturgicznej, które (...) realizuje zadanie formacji różnych grup służby liturgicznej*¹. Bydgoskie CFL zostało powołane do istnienia przez JE ks. bp. Jana Tyrawę 19 marca 2021 r., w uroczystość św. Józefa, Oblubieńca NMP. W dekrecie zostały określone zadania nowo powstałej wspólnoty formacyjnej (stworzone na podstawie DDSL²), która została oddana pod patronat bł. Carlo Acutis.
2. Zgodnie ze wspomnianym *Dyrektorium*, a także dekretem powołującym, zadania CFL są następujące:
 - organizowanie i kierowanie kursami formacyjnymi oraz studium dla animatorów liturgicznych, ceremoniarzy, nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej, ustanowionych lektorów i akolitów, zakrystianów, ministrantów słowa Bożego, a także psalterzystów, kantorów, organistów we współpracy z Diecezjalnym Studium Organistowskim, z uwzględnieniem formacji duchowej, intelektualnej i praktycznej (*ars celebrandi*);
 - przygotowanie dokumentów, zatwierdzonych przez biskupa diecezjalnego, dotyczących celebracji sakramentów: *określenia tego, co dotyczy godziwego ich sprawowania, udzielania i przyjmowania* (kan. 841 KPK), sakramentaliów i nabożeństw oraz prawidłowego pełnienia funkcji i posług liturgicznych;
 - organizowanie okresowych spotkań formacyjno-liturgicznych, w wymiarze diecezjalnym, ale także regionalnym, dekanalnym i parafialnym, w ramach których następuje wymiana doświadczeń liturgicznych, sposobów praktycznej realizacji posługi przy ołtarzu, ale także kontynuacja formacji duchowej i intelektualnej, rozpoczętej na kursach formacyjnych oraz integracyjnej i sportowej;
 - kształtowanie wśród młodych właściwej postawy liturgicznej, a przez to *wytworzenie trwałego dziedzictwa głęboko zanurzonego w bycie chrześcijańskim*³ za pomocą dostępnych środków duszpasterskich i szeroko rozumianej kultury liturgicznej;
 - zwiększenie świadomości liturgicznej wśród wiernych Diecezji Bydgoskiej poprzez prowadzenie konferencji, wykładów i spotkań. Konieczne wydaje się uwrażliwienie wiernych w taki sposób, aby *przybliżyć im liturgiczne działania i zachowania, aby dostrzegali oni naturalność danych gestów, rozumieli sens ruchów i czynności, równocześnie wyczuwając ich religijną treść w całej istocie i sile*⁴;
 - koordynowanie działań we współpracy z Ośrodkiem Formacji Diakonów Stałych, związanych z wdrażaniem diakonatu stałego w Diecezji Bydgoskiej.
3. CFL w Diecezji Bydgoskiej pełni zadania Diecezjalnego Duszpasterstwa Służby Liturgicznej, które jest duszpasterstwem specjalistycznym, wchodzącym w skład Wydziału Duszpasterskiego Kurii Diecezji Bydgoskiej. Należą do niego wszyscy wierni, którzy w parafiach na terenie diecezji pełnią różnorakie funkcje i posługi liturgiczne, a więc: kandydaci na ministrantów, ministranci, ministranci słowa Bożego, psalterzyści, kantorzy, organiści, członkowie scholi i chórów, zakrystianie, nadzwyczajni szafarze Komunii Świętej, ceremoniarze, lektorzy i akolici ustanowieni. Dodatkowo przynależą do niego także Duszpasterze Służby Liturgicznej posługujący w parafiach, Dekanalni Duszpasterze Młodzieży, a także duchowni należący do Zespołu Duszpasterskiego CFL.
4. Programem formacyjnym uczestników CFL kieruje z upoważnienia i nadania Biskupa Bydgoskiego Dyrektor CFL, który pełni swoją funkcję przez czas określony przez Ordynariusza. Prawo do zawieszenia działalności wspólnoty lub jej rozwiązania ma wyłącznie Biskup Diecezjalny.
5. Święto patronalne CFL przypada 12 października – we wspomnienie liturgiczne bł. Carlo Acutis.

¹ DDSL, 160

² DDSL, 161

³ R. Guardini, *Liturgia i formacja liturgiczna*, s. 56

⁴ por. R. Guardini, *Liturgia i formacja liturgiczna*, s. 56. Warto również wskazać, że podobne cele formacji liturgicznej wskazuje Dom Jean-Denis Chalfour OSB w *Przewodniku po Mszy świętej* lub Benedykt XVI w wielu swoich dziełach o liturgii, zapisanych w *Opera omnia*, t. XI.

II. Władze Centrum Formacji Liturgicznej

1. Na czele Centrum Formacji Liturgicznej stoi Dyrektor CFL. Jego zadania to:
 - kierowanie i nadzór działań nad formacją całej wspólnoty;
 - współpraca i bezpośredni kontakt z Biskupem Diecezjalnym w kwestiach związanych z funkcjonowaniem CFL;
 - zarządzanie finansami CFL, przydzielonymi zgodnie z przedstawionym preliminarzem na dany rok formacyjny przez Wydział Duszpasterski Kurii Diecezji Bydgoskiej;
 - kontakt i współpraca z Krajowym Duszpasterstwem Służby Liturgicznej;
 - współpraca i kierowanie pracami Zarządu CFL wraz z jego Przewodniczącym;
2. Na wniosek Dyrektora CFL Biskup Diecezjalny może powołać także wicedyrektora, który bezpośrednio współpracuje z dyrektorem, pomaga mu w wypełnianiu jego zadań a także zastępuje go w sytuacjach, gdy jest do tego oddelegowany. Jego działalność może być także określona przez osobny dokument wydany przez Dyrektora CFL lub Ordynariusza.
3. Do CFL należą również duchowni, którzy zostali powołani przez Dyrektora CFL do podjęcia odpowiedzialności za formację danych grup liturgicznych. Tworzą oni Zespół Duszpasterski.
4. Spośród świeckich członków CFL (zob. I, 3), wyróżnia się max. 18-osobowy zarząd, który dzieli się na trzyosobowe prezydium, a także na sekcje odpowiedzialne za dane przestrzenie związane z funkcjonowaniem Centrum.

III. Zarząd Centrum Formacji Liturgicznej

1. Zarząd Centrum Formacji Liturgicznej to organ wspomagający Dyrektora CFL w wypełnianiu jego zadań. Organ ten kieruje działaniami całego Centrum, współpracuje z resztą jego władz, a także aktywnie włącza się wprowadzenie szeroko rozumianej formacji liturgicznej, praktycznej i duchowej, określonej w zadaniach całej wspólnoty.
2. Zarząd może liczyć maksymalnie 18 członków.
3. Aby zostać członkiem Zarządu CFL należy spełnić następujące wymagania:
 - mieć ukończone co najmniej 16 lat;
 - uzyskać pozytywną opinię duszpasterza Służby Liturgicznej swojej wspólnoty parafialnej bądź jej proboszcza;
 - przedstawić krótki list motywacyjny i charakterystykę (imię, nazwisko, wiek, parafia przynależności lub reprezentowana wspólnota, miejsce nauki lub kierunku studiów, ew. praca, zainteresowania);
 - uzyskać pozytywną opinię Zarządu oraz Dyrektora CFL;
 - skończyć przynajmniej jeden kurs formacyjny w wymiarze diecezjalnym przewidziany dla grup młodzieżowych bądź dla dorosłych (np. Katedralną Szkołę Ceremoniarza);
 - wykazywać się odpowiednią wiedzą do spełniania przewidzianych dla niej funkcji w Zarządzie CFL, a także aktywnością w wymiarze diecezjalnym.
4. Na koniec każdego roku formacyjnego odbywa się spotkanie podsumowujące działalność Zarządu CFL. Każdy z odpowiedzialnych za poszczególne sekcje składa sprawozdanie z podjętych w minionym roku działań. W razie potrzeby, Dyrektor CFL lub Przewodniczący może wezwać także innych członków do złożenia stosownego oświadczenia. Także podczas takiego spotkania dokonuje się ewentualna reorganizacja składu kadrowego wspólnoty. Osoby, które z własnych przyczyn nie mogą kontynuować swoich zadań w strukturach grupy, po uprzednim zgłoszeniu, z dniem zakończenia danego roku formacyjnego, opuszczają zarząd. Członkowie mogą zostać także usunięci na wniosek Dyrektora CFL, Wicedyrektora, Duszpasterza, Przewodniczącego, a także przynajmniej dwóch Członków, którzy przedstawiają powody takiej decyzji. Wniosek ten poddawany jest pod głosowanie i zostaje zatwierdzony tylko wtedy, jeśli otrzymał większość przynajmniej 2/3 głosów zebranego Zarządu CFL, obecnych na głosowaniu.

5. Jeśli po spotkaniu podsumowującym liczba członków Zarządu CFL nie wynosi 18, organizowane są wybory, które odbywają się w święto patronalne lub dniach sąsiadujących. Fakt wyborów ogłasza się na samym początku roku formacyjnego, a więc w pierwszej połowie września. Kandydaci, którzy spełniają wymagania określone wyżej, zgłaszają się najpóźniej tydzień przed dniem wyborów. Nowi członkowie wybierani są w głosowaniu, w którym udział biorą całe władze CFL. Wybiera się tylu kandydatów, aby liczba członków wynosiła maksymalnie 18.
6. Każdy z członków Zarządu CFL przynależy do minimum jednej sekcji zadaniowej, przy czym każda z nich liczy minimum 3 członków, spośród których wyróżnia się odpowiedzialnego wobec Władz CFL, który na wniosek Dyrektora lub Przewodniczącego składa sprawozdanie z działalności prowadzonej przez siebie grupy. Takie oświadczenie składa jednak zawsze podczas spotkań całego Zarządu CFL. Wyróżnia się sekcje stałe, np. ds. mediów, ds. organizacji spotkań dekanalnych, ds. asyst liturgicznych lub czasowe, które powołuje Przewodniczący na określony czas, np. ds. organizacji konkretnego wydarzenia. Każda z sekcji otrzymuje wytyczne dotyczące swojej działalności od Prezydium Zarządu CFL.
7. Spośród członków Zarządu CFL, w czasie spotkania całego zarządu, w roku nieparzystym (po dwuletniej kadencji), w dniu święta patronalnego lub w dniach z nim sąsiadujących, wybiera się trzech, którzy będą tworzyć prezydium. W jego skład wchodzi: Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i Sekretarz. W wyborach startują członkowie wytypowani przez ustępujące prezydium, a także członkowie samego ustępującego prezydium, jeśli podejmują taką decyzję. W głosowaniu biorą udział wszyscy członkowie Zarządu, a także Dyrektor oraz Duszpasterze.
8. Zadania Przewodniczącego Zarządu CFL są następujące:
 - o kierowanie działań całej wspólnoty we współpracy z Dyrektorem CFL;
 - o organizacja i udział w kierowaniu formacji poszczególnych grup;
 - o zwoływania spotkań całego zarządu, jego części lub poszczególnej sekcji zadaniowej, w zależności od potrzeb;
 - o nadzór nad działalnością poszczególnych sekcji zadaniowych;
 - o przedstawianie wraz z Dyrektorem CFL corocznego sprawozdania z działalności Biskupowi Diecezjalnemu;
 - o reprezentowanie CFL podczas oficjalnych spotkań Kolegium Duszpasterskiego Diecezji Bydgoskiej oraz innych wydarzeń;
 - o inne zadania, wyznaczone przez władze CFL.
9. Zadaniem Wiceprzewodniczącego Zarządu CFL jest przede wszystkim pomaganie Przewodniczącemu w wypełnianiu jego zadań oraz spełnianie jego obowiązków w razie niedyspozycji.
10. Zadaniem Sekretarza Zarządu CFL jest sporządzenie protokołu z każdego spotkania oraz dbanie o właściwy przebieg każdego głosowania.

24 czerwca 2024 r., w uroczystość Narodzenia św. Jana Chrzciciela

Dyrektor
Centrum Formacji Liturgicznej
Diecezji Bydgoskiej

Concedo
Biskup Bydgoski